Begroting 2026

Voorzitter,

De behandeling van de begroting is elk jaar een belangrijk moment.
Maar dit jaar is het extra bijzonder.
Het is de laatste keer dat we in deze samenstelling als gemeenteraad terugkijken én vooruitkijken.
De komende maanden begint een nieuwe raadsperiode.
Dat maakt dit debat niet alleen financieel belangrijk, maar ook een mooi moment om stil te staan bij wat we samen hebben bereikt, wat we willen vasthouden en wat nog afgemaakt moet worden.

Er ligt een sluitende begroting.
In deze tijd, met de zogeheten ravijnjaren op komst, waarbij gemeenten minder geld uit Den Haag krijgen, maar wel stijgende kosten hebben, is dat echt een prestatie.
Veel gemeenten hebben moeite om de cijfers rond te krijgen.
Gorinchem lukt dat wél en daar mogen we trots op zijn.
Dat is te danken aan het college, aan de ambtelijke organisatie en ook voor ons als raad.
We hebben soms stevige discussies, maar nemen wél verantwoordelijkheid.
Een sluitende begroting laat zien dat we keuzes durven maken.
Dat we investeren in wat echt telt: denk aan wonen, veiligheid, duurzaamheid, bereikbaarheid en ondernemerschap.
En dat als uitgangspunt hanteren dat we niet meer uitgeven dan we hebben, zodat we in de toekomst ook de lasten beheersbaar houden.
Dat is waar de VVD voor staat: een gezonde financiële basis en doen wat werkt.

Tegelijkertijd moeten we eerlijk zijn: de druk op het sociaal domein neemt toe.
De kosten voor jeugdzorg en de Wmo blijven stijgen, terwijl de middelen vanuit Den Haag niet evenredig meegroeien.
Dat vraagt om scherpte, maatwerk en slimme keuzes.

We willen dat iedereen in Gorinchem mee kan doen en dat hulp beschikbaar blijft voor mensen die het écht nodig hebben.
Maar dat betekent ook dat we moeten durven kijken naar wat anders of efficiënter kan.
Zorg moet dichtbij, persoonlijk en betaalbaar blijven - maar wel binnen gezonde financiële grenzen.

De VVD wil een gemeente die niet alleen zorgt, maar ook versterkt: die mensen helpt op eigen kracht verder te gaan en die oog heeft voor de toekomst van ons sociale systeem.

Kort gezegd: verantwoord financieel beleid, met oog voor mensen.
Dat is waar wij voor staan - doen wat werkt, met verstand en hart voor de stad.

Als er één moment was waarop we zagen hoe goed samenwerken kan uitpakken, dan was het bij de eerste Gorinchemse ideeënmarkt, waar wij één van de initiatiefnemers voor waren.
Inwoners, ondernemers en jongeren kwamen met creatieve ideeën om onze stad mooier te maken.
Van de looproute bij de Visbrug tot de skatebaan in het Gijsbert van Andelpark, van het Leugenbankje tot de fietsenstalling bij GJS.
Het leverde niet alleen mooie plannen op, maar bracht ook iets anders teweeg: het verbond ons als raad.
We werkten samen, luisterden naar inwoners en dachten in oplossingen.
Dat was politiek op z’n best.

We hebben eerder ook afgesproken om de ideeënmarkt elke twee jaar te organiseren.
Een afspraak waar veel energie en enthousiasme achter zat, juist omdat dit inwoners de kans geeft om hun ideeën rechtstreeks in te brengen.
Maar in deze begroting zien we de editie van 2027 en 2029 niet terug.
De VVD vindt dat jammer en vraagt het college om dit alsnog op te nemen.

De ideeënmarkt zorgt voor betrokkenheid, levert haalbare initiatieven op en brengt politiek en samenleving dichter bij elkaar.

Daarnaast willen we weten wat de status is van de moties die tijdens de vorige ideeënmarkt zijn aangenomen.
Hoe staat het met de looproute Appeldijk-Visbrug, het zebrapad tussen de Burgstraat en de binnenstad, het Leugenbankje buiten de Waterpoort en de fietsenstalling bij GJS?
Vraag aan het college is of deze projecten inmiddels opgepakt, of nog in voorbereiding?
We horen graag wanneer inwoners die hier zo enthousiast aan hebben meegedaan, de resultaten ook echt terugzien in de stad.

Dan het skatepark in het Gijsbert van Andelpark.
Een mooi voorbeeld van jongeren die zich inzetten voor hun stad.
Ze hebben plannen gemaakt, steun gezocht en volgehouden.
Dat verdient waardering.

Maar in de begroting zien we wel onderhoudskosten van € 6.000 staan, terwijl het skatepark nog niet is aangelegd.
Hoe zit dat?
De VVD wil duidelijkheid.
Wie jongeren serieus neemt, moet laten zien dat meedenken ook iets oplevert.

De voorbereidingen voor bedrijventerrein Grote Haar gaan intussen door.
Dat is goed nieuws, want een sterke stad heeft ook ruimte nodig voor ondernemers.
Gorinchem ligt gunstig, maar bedrijfsgrond is schaars.
Met Grote Haar krijgen bedrijven weer ruimte om te groeien en te vernieuwen.

De VVD heeft eerder een motie ingediend om Gorinchemse bedrijven voorrang te geven bij de uitgifte van kavels.
Dat is niet alleen eerlijk, het is ook slim beleid.

Want als lokale ondernemers daar kunnen uitbreiden of verhuizen, komt er elders in de stad bedrijfsruimte vrij.
Ruimte die we weer kunnen gebruiken voor herontwikkeling, woningbouw of nieuwe functies die beter passen bij de omgeving.
Zo versterken we de economie én de ruimtelijke kwaliteit van Gorinchem.

Daarom vragen we het college: hoe staat het met de uitvoering van deze motie?
Is hoeverre is de voorrang voor lokale ondernemers inmiddels opgenomen in het plan voor de uitgifte van de kavels?

Een ander belangrijk punt is het parkeerbeleid.
Een levendige binnenstad moet goed bereikbaar zijn - voor bezoekers, bewoners en ondernemers.
Tijdens de PPN hebben we gevraagd of het mogelijk is om in parkeergarages een dagkaart aan te schaffen. Niet om meer te verdienen, maar om bezoekers die langer willen blijven een aantrekkelijk parkeertarief te bieden.

Ook hebben we gevraagd om te kijken naar parkeerabonnementen voor bewoners van de binnenstad en voor hotelhouders die ze kunnen inzetten voor hun gasten, zodat ze gegarandeerd een parkeerplaats hebben.
We horen hier nog weinig over terug.
Voor de VVD is dit belangrijk, want bereikbaarheid is geen luxe, maar een voorwaarde voor een sterke binnenstad. Kan de wethouder aangeven wat de status is?

Een veilige stad begint op straat. In woonwijken, bij scholen en op drukke fietsroutes moeten mensen zich veilig voelen. Een mooie stap is de herinrichting van Eike’s Hof - een voorbeeld van hoe het beter en overzichtelijker kan.

Daar hoort een goede inrichting bij: duidelijke kruisingen, veilige oversteekplekken en herkenbare 30 km-zones. Over dat laatste hebben we een vraag aan het college: hoe kunnen weggebruikers herhaaldelijk worden gewezen op het feit dat zij zich in een 30 km-gebied bevinden?

Daarnaast verwachten we dat de verkeersdruk op onze stad de komende periode verder toeneemt, onder andere door de werkzaamheden aan de A27 en het sluipverkeer dat dat met zich meebrengt. Onze vraag aan het college is welke maatregelen zij overweegt om dat sluipverkeer tegen te gaan, en of zij bereid is om - net als buurgemeente Vijfheerenlanden - te onderzoeken of niet-bestemmingsverkeer kan worden beboet bij het inrijden van de stad.

En ook zijn we benieuwd naar de visie van het college op vrachtverkeer. Door files op de A27 en A15 kiest zwaar verkeer steeds vaker routes dwars door de stad. Dat zorgt voor extra drukte, geluid en uitstoot. Hoe kijkt het college aan tegen maatregelen om die overlast te beperken?

Tot slot, voorzitter: over afval en leefbaarheid.
De invoering van diftar was een goede stap.
Wie minder afval produceert, betaalt minder - dat is eerlijk én duurzaam.
Maar we zien dat er nog steeds veel bijplaatsingen zijn bij containers.
Dat zorgt voor rommel en ergernis bij inwoners en het kost de gemeente onnodig geld. En dat is iets dat wat ons betreft opgelost kan en moet worden.

Daarom hebben wij, samen met Democraten Gorinchem en de ChristenUnie/SGP, de motie “Een oogje op de container” ingediend. Voor ons
We vragen het college om een proef te doen met camera’s en dummy’s op plekken waar vaak afval naast containers wordt gezet.
Niet om mensen te beboeten, maar om te kijken wat écht werkt.
In andere gemeenten, zoals Den Haag en Venray, daalde het aantal bijplaatsingen met wel 50 tot 60 procent.

Wij denken dat een proef als, net als andere gemeenten waar dit al succesvol is gebleken, deze ook in Gorinchem kan helpen.

We willen dat de proef in 2026 start, gecombineerd met duidelijke communicatie over afvalregels.
En we vragen om de resultaten in de tweede helft van het jaar terug te koppelen aan de raad.
Een schone stad is immers een prettige stad.
En dit is precies waar de VVD voor staat: problemen niet aankijken, maar aanpakken.
Doen wat werkt, met verstand, met lef en met trots op onze stad.

Dank uw wel.